

A close-up photograph of a wooden pitcher pouring clear water over smooth, dark, wet stones. The water is captured in mid-pour, creating a dynamic flow. The background is softly blurred, showing more stones and light reflections.

# Izveštaj o transparentnosti 2015

EY Srbija

The EY logo, consisting of the letters 'EY' in a bold, white, sans-serif font. A yellow triangle is positioned above the 'Y'.

Building a better  
working world



## Sadržaj

Pismo rukovodećeg partnera za Srbiju .....	3
Pismo vodećeg partnera za reviziju .....	4
O nama .....	5
Pravna forma, struktura vlasništva i upravljačka struktura .....	5
Organizacija EY mreže .....	6
Posvećenost kvalitetu .....	8
Infrastruktura koja podržava kvalitet .....	8
Usađivanje profesionalnih vrednosti .....	9
Interni sistem kontrole kvaliteta .....	10
Prihvatanje klijenata i nastavak saradnje .....	10
Vršenje revizije .....	11
Pregledi i konsultacije .....	12
Rotacija partnera na reviziji .....	14
Program kontrole kvaliteta revizije .....	14
Eksterne kontrole kvaliteta revizije .....	15
Usklađenost sa zahtevima regulative .....	15
Procedure poštovanja nezavisnosti .....	16
Kontinuirana edukacija licenciranih ovlašćenih revizora .....	19
Prihodi i naknade .....	20
Finansijske informacije .....	20
Osnova za naknade partnerima .....	21
Prilog: Društva od javnog interesa koja su klijenti EY-a Srbija .....	22

Više informacija o EY može se naći na [ey.com](http://ey.com)

## Pismo rukovodećeg partnera za Srbiju



Dozvolite da Vam predstavimo Izveštaj o transparentnosti društva Ernst & Young d.o.o. Beograd („EY Srbija“) za 2015. godinu. Uvažavamo činjenicu da naši stejkholderi žele da razumeju šta preduzimamo u cilju unapređenja kvaliteta revizije, upravljanja rizikom i očuvanja svoje nezavisnosti kao revizora. Ovaj izveštaj predstavlja jedan od načina na koji želimo da podelimo sa Vama, našim stejkholderima, šta činimo po svim ovim pitanjima.

Obavljanje kvalitetnih revizija i dalje predstavlja naš glavni prioritet. Srž našeg delovanja je težnja da služimo javnom interesu i omogućimo uspešan i odgovoran rast globalne EY mreže, uz ostvarivanje našeg cilja izgradnje boljeg poslovnog sveta. Revizori igraju važnu ulogu u funkcionisanju tržišta kapitala širom sveta kroz promociju transparentnosti i podržavanje poverenja investitora. Kompanije, regulatori i druge zainteresovane strane računaju na nas da ćemo pružiti kvalitet na svakom angažovanju.

EY je fokusiran na ulaganje u alate koji nam omogućavaju poboljšanje kvaliteta rada, stvarajući najefikasnije timove i gradeći poverenje kroz revizije koje obavljam.

Redovan dijalog sa našim stejkholderima ostaje prioritet za moje kolege i mene. Tokom protekle godine, razgovarao sam sa mnogim stejkholderima u potrazi za novim inputima i razmišljanjima. Hvala svima Vama koji ste odvojili vreme da podelite svoje mišljenje sa nama u 2015. godini.

Pozivam sve koji čitaju ovaj izveštaj - investitore, članove komisija za reviziju, kompanije, regulatore i sve zainteresovane strane da nastave da sarađuju sa nama na unapređivanju naše strategije, kao i svih drugih oblasti obuhvaćenih ovim izveštajem.

Stephen Fish

Rukovodeći partner za Srbiju

Ernst & Young d.o.o. Beograd

# Pismo vodećeg partnera za reviziju



EY Srbija ima značajnu ulogu od javnog interesa kao revizor kompanija od društvenog značaja. Ova uloga nalazi se u osnovi naših ciljeva, vrednosti, upravljanja i procesa. Reputacija EY Srbije zasnovana je na pružanju visoko kvalitetnih, profesionalnih revizorskih usluga na objektivni i etički način svakoj kompaniji koja je naš klijent.

Nastavljamo da usvajamo ciljeve Osme Direktive Evropske Unije kao i Zakona o reviziji koji obavezuje statutorne revizore u Srbiji, koji obavljaju reviziju društava od javnog interesa, da objavljuju godišnje izveštaje o transparentnosti.

Izveštaj o transparentnosti za 2015. godinu je pripremljen u skladu sa Direktivom i Zakonom o reviziji Republike Srbije i pokriva fiskalnu godinu koja se završila 31. decembra 2015. godine. U okviru ovog izveštaja, možete saznati više o našem sistemu internih kontrola kvaliteta: načinu na koji održavamo profesionalne vrednosti, kako sprovodimo reviziju, naš proces pregleda i konsultacije, i naš pristup pregledu kvaliteta revizije.

EY Srbija je fokusirana na kontinuirano povećanje kvaliteta revizije, uvažavajući nalaze eksternih i internih pregleda. Stalno poboljšanje kvaliteta revizije zahteva preispitivanje prethodnih pristupa pri obavljanju revizije. Naša usresređenost na stalno unapređenje oslanja se na ocenu nalaza kontrola i preduzimanje korektivnih akcija.

Održivi kvalitet revizije (Sustainable Audit Quality SAQ) je više aspektni koncept koji EY sprovodi na globalnom nivou a koji obezbeđuje pružanje revizorskih usluga najvišeg kvaliteta. Koncept Održivog kvaliteta revizija podrazumeva i uvođenje novog revizorskog alata i metodologija koji omogućavaju unapređenu podršku revizorskim timovima i komunikaciju koja naglašava značaj revizorskog kvaliteta.

Posebno sam ponosna na naše kontinuirano ulaganje u talentovane zaposlene u protekloj godini, koji će se pridružiti globalnoj organizaciji poznatoj po svojoj raznovrsnosti, mogućnostima, kulturi, vrednostima i napretku u karijeri.

Cenili bismo povratnu informaciju o bilo kom aspektu ovog izveštaja.

Olivera Andrijašević

Rukovodilac revizije u Srbiji

Ernst & Young d.o.o. Beograd





## O nama

### Pravna forma, struktura vlasništva i upravljačka struktura

U Republici Srbiji društvo Ernst & Young d.o.o. Beograd ("EY Srbija") je društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano u Beogradu koje je član Ernst & Young Global Limited (EYG), kompanije registrovane kao društvo sa ograničenom odgovornošću u Ujedinjenom Kraljevstvu (UK). U ovom Izveštaju, EY Srbija će se pominjati kao „mi“, „nas“ i „naš“. EY se kolektivno odnosi na globalnu organizaciju firmi članica EYG.

EY Srbija ima sedište u Beogradu i zapošljava pet partnera. Različiti partneri su zaduženi za različite upravljačke funkcije. Oni su zaduženi za svakodnevne upravljačke aktivnosti kao i za primenu globalnih i regionalnih politika na nivou zemlje. Najnovije informacije o formalno pravnim upravljačkim telima u EY Srbiji su raspoloživi na internet adresi Agencije za privredne registre [www.apr.gov.rs](http://www.apr.gov.rs).

EY je organizovan u četiri geografske oblasti-područja: Amerika, Azija-Pacifik, EMEIA (Evropa, Bliski Istok, Indija i Afrika) i Japan. Ove oblasti su podeljene na niz regiona-podoblasti koje čine kompanije članice ili delovi tih kompanija.

EY Srbija pripada oblasti EMEIA, koju čine kompanije članice iz 99 država. U okviru EMEIA oblasti postoji 12 regiona-podoblasti. EY Srbija pripada podoblasti Centralna i Južna Evropa ("CSE").

Ernst&Young (EMEIA) Limited ("EMEIA Limited"), društvo sa ograničenom odgovornošću iz Engleske, je glavni upravljački subjekt svih EYG društava u EMEIA oblasti. EMEIA Limited je odgovoran za koordinaciju kompanija članica i njihovu saradnju, ali nema kontrolu nad njima. EMEIA Limited je član EYG-a, međutim nema poslovnih aktivnosti, niti pruža profesionalne usluge.

Svaki Region bira Regionalni forum partnera (RFP) čiji predstavnici predstavljaju Regionalno upravljačko telo. Partner koji je izabran kao predsedavajući partner RFP takođe ima ulogu regionalnog predstavnika na Globalnom upravljačkom veću.

U Evropi, holding društvo, Ernst & Young Europe LLP ("EY Evropa") osnovano je u saradnji sa EMEIA Limited. EY Evropa je osnovano kao partnerstvo sa ograničenom odgovornošću, u vlasništvu partnera društava članica EYG-a u Evropi. To je revizorsko društvo registrovano kod ICAEW (Instituta ovlašćenih računovođa Engleske i Wales-a), ali ne obavlja reviziju, niti pruža profesionalne usluge. EY Evropa je steklo, ili će steći, kontrolu nad društvima članovima EYG-a u evropskim zemljama EMEIA oblasti. EY Evropa je član i EYG-a i EMEIA Limited-a.

EY Evropa je stekla kontrolu nad EY Srbijom 1996. godine.

EY Evropa je indirektni vlasnik Ernst & Young d.o.o. Beograd preko društva Ernst & Young Audit OOD (51%), koje je registrovano u Bugarskoj, i društva Ernst & Young Southeast Europe Public Ltd. (49%), registrovanog na Kipru.

Glavni organi upravljanja EY Evropa su:

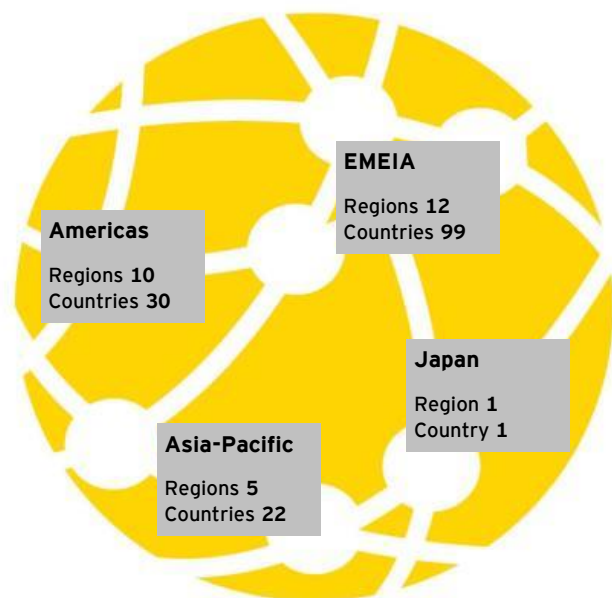
### **Evropsko izvršno telo (Europe Operating Executive)**

Evropsko izvršno telo obavlja funkciju Odbora direktora EY Evropa. Odgovorno je za sprovođenje strategije i upravljanje poslovanjem u Evropi. Čine ga rukovodeći partneri za Evropu, partneri zaduženi za account-e, upravljanje ljudskim resursima i rizicima, rukovodeći partneri uslužnih oblasti (service line): revizije i uveravanja, poslovnog savetovanja, poreskog savetovanja i podrške pri poslovnim transakcijama, kao i svih Evropskih regionalnih rukovodećih partnera.

Evropsko savetodavno veće (Europe Advisory Council)

Sve do 3. jula 2015. godine, EY Evropa je birala Evropsko savetodavno veće u kome su učestvovali partneri iz kompanija članica EYG u Evropi. Evropsko savetodavno veće je savetovalo Evropsko izvršno telo u vezi politika, strategija i ostalih pitanja. Za brojna pitanja kao što su imenovanje rukovodećeg partnera Evrope, odobrenje finansijskih izveštaja EY Evropa kao i ostale značajne transakcije bila je potrebna njihova saglasnost. Evropski podkomitet za upravljanje koji čine predsedavajući partneri svakog RFP iz Evrope od 4. jula 2015. godine, menja Evropsko savetodavno veće. Uloga podkomiteta je slična ulozi njegovog prethodnika.

## **Organizacija EY mreže**



EY je globalni lider u pružanju usluga revizije, poreskog savetovanja, poslovnog savetovanja i podrška pri poslovnim transakcijama. Širom sveta, preko 212.000 pojedinaca u više od 150 zemalja ujedinjeni su u zajedničkom cilju stvaranje boljeg poslovnog sveta a povezuju ih zajedničke vrednosti i puna posvećenost pružanju kvalitetnih usluga kao i poštovanju integriteta i profesionalnog skepticizma. Na

današnjem globalnom tržištu, naš integrisani pristup je naročito važan za pružanje visokokvalitetnih usluga multinacionalnih revizija, koje mogu obuhvatati više jurisdikcija.

EYG je centralno društvo koje koordinira društva članice i promoviše njihovu saradnju. EYG ne pruža profesionalne usluge ali njegovi ciljevi uključuju promovisanje pružanja usluga izuzetno visokog kvaliteta klijentima društava članica širom sveta. Svako društvo - članica je posebno pravno lice. Obaveze i odgovornosti društava članica su uređeni regulativom EYG-a i brojnim drugim ugovorima. Struktura i glavna tela globalne organizacije za poslovnu godinu, koja se završila 30. juna 2015. godine opisana su u tekstu ispod. Oni odražavaju princip da EY kao globalna organizacija deli zajedničku strategiju.

Počev od jula 2013. godine EY je pojednostavio model poslovanja uvođenjem izvršnih oblasti i regiona. Izvršne oblasti čine Globalno Izvršno telo (Global Executive-GE) sa pripadajućim odborima i timovima, te četiri geografske oblasti. Ova struktura omogućava EY da nastavi da proširuje svoje globalno poslovanje i da pruža kvalitetne usluge klijentima širom sveta na konzistentnoj osnovi, pri čemu je Izvršno rukovodstvo odgovorno za jedinstven globalni pristup strategiji, kvalitetu, upravljanju rizicima, poslovnom planiranju, investicijama i prioritetima. U isto vreme novi model poslovanja omogućava veću usmerenost na stejkholdere u svih 28 regija, čime će se osigurati da društva članice izgrade snažnije veze sa klijentima i drugim interesnim grupama u svakoj zemlji i da odgovore lokalnim potrebama.

### **Globalno upravljačko veće (Global Governance Council)**

Globalno upravljačko veće je glavno upravljačko telo EYG. Njega čine predstavnici iz svakog regiona i četiri nezavisna ne-izvršna predstavnika. Regionalne predstavnike, koji inače ne vrše druge visoko upravljačke funkcije, bira regionalni partnerski forum na mandat od tri godine sa mogućnošću za jedno uzastopno ponovno imenovanje. Globalno upravljačko veće savetuje EYG o politikama, strategijama, kao i aspektima donošenja odluka od javnog interesa. Odobrenje Globalnog upravljačkog veća je potrebno za mnoga značajna pitanja koja mogu uticati na EY.

### **Nezavisni neizvršni predstavnici (Independent non-executives)**

Nezavisni neizvršni predstavnici (INE), kao pojedinci izvan EY-a, pružaju Globalnom upravljačkom veću i našoj globalnoj organizaciji kao celini značajnu korist od pružanja različitih stanovišta i perspektiva. Zajedno sa drugim članovima Globalnog upravljačkog veća oni čine Podkomitet za pitanja od javnog interesa koji se bavi i dijalogom sa stejkholderima. INEs su nominovani od strane posebnog odbora.



## Globalno izvršno telo (Global Executive)

Globalno izvršno telo okuplja celo rukovodstvo EY-a na nivou pozicija, usluga i geografskih područja. Njime predsedava Predsednik i glavni izvršni direktor EYG-a, a uključuje i globalne rukovodeće partnere za usluge klijentima, rukovodeće partnere za geografske oblasti, lidere funkcija ljudskih resursa, upravljanja rizicima i finansija; lidere globalnih poslovnih delatnosti-revizije i uveravanja, poslovnog savetovanja, poreskog savetovanja i podrške pri poslovnim transakcijama, kao i globalnog lidera za javnu politiku. Globalno izvršno telo takođe uključuje predsedavajućeg komiteta za globalne klijente i komiteta za tržišta u razvoju i predstavnike iz tržišta u razvoju. Globalno izvršno telo i Globalno upravljačko veće odobravaju kandidature za predsednika EYG i potvrđuju imenovanje globalnih rukovodećih partnera. Globalno izvršno telo takođe potvrđuje imenovanje Globalnih zamenika predsednika. Globalno upravljačko veće odobrava i imenovanje Globalnog zamenika predsednika člana Globalnog izvršnog tela. Pored toga, Globalno izvršno telo odobrava imenovanje rukovodećih partnera za četiri oblasti kao i regionalnih rukovodećih partnera. Takva imenovanja su predmet ratifikacije od strane Globalnog upravljačkog veća.

Odgovornosti Globalnog izvršnog vođstva uključuju promociju globalnih ciljeva i razvoj, odobrenje i, gde je potrebno, implementaciju:

- ▶ globalne strategije i planova
- ▶ zajedničkih standarda, metodologije i politika koje će biti promovisane među društvima članicama
- ▶ inicijativa vezanih za ljudske resurse, uključujući i kriterijume i procese za pristupanje, vrednovanje, razvoj, nagrađivanje i povlačenje partnera
- ▶ programa zaštite i unapređenja kvaliteta
- ▶ predloga vezanih za regulatorna pitanja i javne politike
- ▶ pravila i smernica društvima članicama, a koji se odnose na pružanje usluga internacionalnim klijentima, razvoj poslovanja, tržišta i brendiranje
- ▶ razvojnih fondova i investicionih prioriteta EY-a
- ▶ godišnjih finansijskih izveštaja i budžeta EYG
- ▶ preporuka Globalnog upravljačkog veća
- ▶ ostalih predloga koji podržavaju globalne ciljeve

Takođe ima moć da posreduje i donosi presude prilikom nesuglasica među društvima članovima.

## Globalni izvršni odbori (GE Committes)

Članovi Globalnog izvršnog tela predsedavaju Globalnim izvršnim odborima koji okupljaju predstavnike sve četiri geografske oblasti. Globalni izvršni odbori su odgovorni za davanje preporuka Globalnom izvršnom telu. Postoje komiteti za globalna tržišta i ulaganja, za globalne klijente, za tržišta u razvoju, ljudske resurse, upravljanje rizicima, reviziju i uveravanje, poslovno i poresko savetovanje i podrške pri poslovnim transakcijama.

## Globalna radna grupa (Global Practice Group)

Ova grupa okuplja članove Globalnog izvršnog tela, Globalnih izvršnih odbora i lidere regiona. Globalna radna grupa nastoji da obezbedi da sve članice imaju istovetno razumevanje strateških ciljeva i doslednu primenu u okviru cele organizacije.

## EYG kompanije članice (EYG member firms)

U skladu sa propisima EYG, sve kompanije članice obavezuju se da će slediti ciljeve EY-a, kao što su obezbeđenje besprekorne, dosledne, visokokvalitetne usluge širom sveta. U tu svrhu, kompanije članice se obavezuju da primene globalne strategije i planove te održavaju zahtevani obim pružanja usluga. One moraju poštovati zajedničke standarde, metodologije i politike uključujući i one vezane za revizijske metodologije, upravljanje kvalitetom i rizikom, nezavisnost, razmenu znanja, ljudske resurse i tehnološku podršku.

Iznad svega, EYG kompanije članice se obavezuju na obavljanje svoje profesionalne prakse u skladu sa primenljivim profesionalnim i etičkim standardima, kao i sa svim primenljivim zahtevima lokalnih regulativa. Ova predanost integritetu i težnji za činjenjem pravih stvari je podržana našim globalnim kodeksom ponašanja i našim vrednostima (više detalja dato je na strani 9).

Pored prihvatanja pravila EYG, kompanije članice uključene su u još nekoliko sporazuma koji pokrivaju aspekte njihovog članstva u organizaciji EY-a, kao što je pravo i obaveza korišćenja imena EY kao i razmena znanja.

Kompanije članice podležu kontrolama koje ocenjuju njihovo poštovanje EYG zahteva i politika koje regulišu pitanja kao što su nezavisnost, upravljanje kvalitetom i rizicima, revizorska metodologija i ljudski resursi. Posebno fokusirani pregledi se sprovode kada se javi potreba za rešavanjem situacija ili problema. Kompanije članice koje nisu u mogućnosti da ispune obaveze kvaliteta kao i ostale zahteve EYG članstva, se mogu isključiti iz EY organizacije.



# Posvećenost kvalitetu

## Infrastruktura koja podržava kvalitet

### Kvalitet naših usluga

Naša Globalna "Vizija 2020" koja definiše našu svrhu, ambiciju i strategiju poziva sve članice EY da širom sveta pružaju klijentima visoko kvalitetne usluge. Ovo je omogućeno zahvaljujući nepokolebljivoj posvećenosti kvalitetu i usluzi koja je profesionalno i globalno konzistentna i koja je bazirana na objektivnosti, profesionalnom skepticizmu i poštovanju profesionalnih standarda, kao i standarda EY. Naše uslužne oblasti su odgovorne za kvalitetno obavljanje poslova, uključujući i kvalitetan pregled i njegovo pravovremeno obezbeđenje koje je usklađeno sa svim profesionalnim standardima i našim politikama. Vizija 2020 naglašava kvalitet u svim našim uslužnim oblastima uključujući i reviziju. Takođe je rezultirala jasnijim pravilima i politikama upravljanja rizicima koje podržavaju i napređuju kvalitet revizije.

Globalni potpredsednik za reviziju koordinira da li odeljenja revizije svih kompanija članica poštuju i primenjuju EY politike i procedure.

### Funkcija profesionalne prakse

Globalni potpredsednik Profesionalne prakse, koji se još naziva i Direktor profesionalne prakse (PPD), je pod nadzorom Globalnog potpredsednika za reviziju, a zajedno sa regionalnim direktorima profesionalne prakse uspostavlja globalne politike i procedure kontrole kvaliteta revizije.

Regionalni direktori profesionalne prakse su pod nadzorom Globalnog direktora profesionalne prakse i regionalnog rukovodećeg partnera za reviziju. Gore navedeno omogućava veći stepen uveravanja u objektivnost kvaliteta revizije i procesa konsultacija.

Globalni PPD i regionalni PPD takođe vode i nadziru grupu profesionalne prakse, globalnu i regionalnu mrežu eksperata koji pružaju konsultacije za tehnička pitanja iz oblasti računovodstvenih i revizorskih standarda, finansijskog izveštavanja, kao i aktivnosti nadgledanja profesionalne prakse i upravljanja rizicima.

Globalni PPD nadgleda i razvoj EY Globalne revizijske metodologije (EY GAM) i odgovarajuće tehnologije kako bi one bile u skladu sa relevantnim profesionalnim standardima i zakonskim zahtevima.

Pored toga, grupa profesionalne prakse prati da li sve kompanije članice konzistentno i efikasno obavljaju reviziju uključujući i praćenje aktivnosti usavršavanja zaposlenih u kompanijama članicama.

Direktori profesionalne prakse (PPDs) su dostupni za konsultacije sa revizorskim timovima svih kompanija članica, jer su preko rukovodilaca svake kompanije članice informisani o zaposlenima kompanija članica, EY klijentima i procesima.

Često se javlja potreba za dodatnim ekspertima u okviru profesionalne prakse, uključujući mreže stručnjaka fokusiranih na:

- ▶ Izveštavanje o internim kontrolama i odgovarajućim aspektima naše revizijske metodologije
- ▶ Računovodstvo, reviziju i rizična pitanja iz specifične industrije i sektora
- ▶ Sporadično - specifična pitanja kao što su finansijska kriza; građanski i politički nemiri; javni dug i odgovarajuće računovodstvo i revizija, uticaj na finansijsko izveštavanje i obelodanjivanja i
- ▶ Opšta pitanja vezana za revizorska angažovanja uključujući i pitanja koja se odnose na efikasniju saradnju i komunikaciju sa komisijama za reviziju.

### Upravljanje rizicima

Globalni rukovodeći partner za upravljanje rizicima je odgovoran za celu organizaciju upravljanja rizicima uključujući nadzor nad kvalitetom rada četiri uslužne oblasti EY, revizija i uveravanja, poslovno savetovanje, poresko savetovanje i podrške pri poslovnim transakcijama.

Partneri kompanija članica su imenovani kako bi sproveli inicijative upravljanja rizicima uz podršku ostalih zaposlenih.

Globalni rukovodeći partner za upravljanje rizicima je odgovoran i za uspostavljanje globalno konzistentnih prioriteta u pogledu upravljanja rizikom. Ovi prioriteti se prenose kompanijama članicama a njihovo izvršenje se prati kroz formalni program upravljanja rizikom.

### Komponente sistema kontrole kvaliteta

U narednim poglavljima dat je prikaz osnovnih komponenti sistema kontrole kvaliteta EY Srbija, a koje uključuju:

- ▶ Usvajanje profesionalnih vrednosti
- ▶ Interni sistem kontrole kvaliteta
- ▶ Prihvatanje klijenata i nastavak saradnje
- ▶ Obavljanje revizija
- ▶ Preglede i konsultacije
- ▶ Rotaciju partnera u reviziji
- ▶ Program kontrole kvaliteta revizije
- ▶ Eksterne kontrole kvalitete revizije
- ▶ Usklađenost sa zahtevima regulative



# Usvajanje profesionalnih vrednosti

## Održivi kvalitet revizije

Naš primarni cilj predstavlja kvalitetno pružanje revizorskih usluga. Održivi kvalitet revizije (Sustainable Audit Quality SAQ) je više aspektni koncept koji EY sprovodi na globalnom nivou a koji obezbeđuje pružanje revizorskih usluga najvišeg kvaliteta. SAQ doprinosi našoj kulturi koja se zasniva na kvalitetu i pružanju revizorskih usluga najvišeg kvaliteta. Fokus je na kontinuiranom poboljšanju, dok se naglašava značaj ključnih oblasti kao što je profesionalni skepticizam.

SAQ sadrži: primer sa vrha, resurse, pojednostavljenje, transformaciju revizije/tehnološku inovaciju; omogućavanje, kvalitetne podrške i nadzora, i odgovornost.

## Primer sa vrha

Postavljanje primera sa vrha je odgovornost našeg višeg rukovodstva koje je posvećeno izgradnji boljeg poslovnog sveta ("Building a better working world") kroz svoje ponašanje i aktivnosti. Naši zaposleni shvataju da kvalitet i profesionalna odgovornost počinje sa njima i pored važnosti primera sa vrha. Naše zajedničke vrednosti koje inspirišu naše zaposlene i koje ih vode na pravi put kao i naša predanost kvalitetu, su ugrađene u ono što mi predstavljamo i u sve što radimo.

Naš pristup poslovnoj etici i integritetu je usađen u našu kulturu konsultacije, programe treninga kao i u interne komunikacije. Više rukovodstvo na redovnoj osnovi naglašava značaj obavljanja kvalitetnog posla i usaglašenosti sa profesionalnim standardima i EY politikama kroz komunikaciju i davanjem primera sa vrha. Takođe, kvalitet profesionalne usluge je glavni pokazatelj u ocenjivanju rada i nagrađivanju zaposlenih.

Naša kultura snažno podržava saradnju i pridaje veliki značaj konsultacijama prilikom rešavanja složenih računovodstvenih i revizijskih pitanja, kao i pitanja finansijskog izveštavanja, regulative i nezavisnosti. Smatramo da je važno da revizorski timovi tačno prate savete konsultacija i naglašavamo to kada je potrebno.

Naš stav je da nijedan klijent nije važniji od naše profesionalne reputacije - reputacije EY Srbija i reputacije svakog našeg zaposlenog.

## Kodeks ponašanja

Promovišemo kulturu integriteta kod svih EY profesionalaca. Globalni kodeks ponašanja pruža jasan set standarda i pravila ponašanja koji usmerava naše akcije i način poslovanja. Globalni kodeks ponašanja je organizovan u pet kategorija koje sadrže principe kojima treba da se rukovode svi u EY Srbija:

- ▶ Rad sa kolegama
- ▶ Rad sa klijentima
- ▶ Postupanje sa profesionalnim integritetom
- ▶ Održavanje naše objektivnosti i nezavisnosti
- ▶ Poštovanje intelektualnog kapitala

Primenom naših procedura za praćenje usklađenosti sa globalnim kodeksom ponašanja i putem učestalog komuniciranja, nastojimo stvoriti okruženje koje podstiče sve zaposlene na odgovoran rad, uključujući i izveštavanje nedoličnog ponašanja bez straha od odmazde.

Takođe, EY/Ethics Hotline, omogućava našim ljudima u EY-u, klijentima i drugima izvan organizacije, da na različite načine anonimno prijave aktivnosti koje mogu uključivati neetično i nedolično ponašanje, a koje može dovesti do kršenja profesionalnih standarda. EY/Ethics Hotline se sprovodi od strane eksterne organizacije koja pruža poverljive i po želji anonimne usluge izveštavanja za društva širom sveta.

Nakon što EY/Ethics Hotline registruje prijavu (preko telefona ili preko interneta), istoj se odmah poklanja pažnja. U zavisnosti od sadržaja prijave, odgovarajuće osobe iz odeljenja za upravljanje rizicima, ljudskih resursa, pravnih ili drugih funkcija su uključene u rešavanju prijave. Ovim pitanjima bave se iskusni stručnjaci pod nadzorom globalnog odeljenja za upravljanje rizicima. Procedura je identična i u slučaju pitanja prijavljenih izvan EY/Ethics Hotline.

## Naše vrednosti- Ono što mi jesmo

Pojedinci koji jasno pokazuju integritet, poštovanje i neguju timski rad

Pojedinci koji su energični, puni entuzijazma i spremni da vode

Pojedinci koji grade veze čineći prave stvari



## Interni sistem kontrole kvaliteta

Ugled EY u Srbiji zasnovan je na pružanju usluga revizije koje su izvršene profesionalno u duhu nezavisnosti, objektivnosti i etičnosti. EY nastavlja da investira u promovisanje objektivnosti, nezavisnosti i profesionalnog skepticizma. Ovo su fundamentalni atributi revizije visokog kvaliteta.

Uloga EY Srbije kao revizora je da pruži uveravanje da su finansijski izveštaji revizorskih klijenata pošteno prezentovani. Mi okupljamo kvalitetne timove koji pružaju usluge našim klijentima, polazeći od našeg iskustva i ekspertize o industrijama i uslugama. Kontinuirano težimo da poboljšamo kvalitet i proces rukovođenja rizikom kako bi kvalitet usluge koji pružamo našim klijentima ostao na visokom nivou.

Shvatamo da je u današnjem okruženju koje karakteriše kontinuirana globalizacija i brz protok kapitala, kvalitet naših revizorskih usluga veoma značajan. Kao deo naše Vizije 2020, EY je posvećen daljem investiranju u razvoj revizorske metodologije, alata i drugih resursa koji su neophodni da bi se pružila usluga revizije visokog kvaliteta.

Dok tržište i akcionari zahtevaju visok kvalitet usluge, zahteva se i povećanje efektivnosti i efikasnosti pružanja usluga revizije. EY kontinuirano nastavlja da istražuje načine na koje će da poboljša efektivnost i efikasnost revizorske metodologije i procesa uz očuvanje kvaliteta revizije.

Radimo na tome da razumemo gde kvalitet naše usluge možda nije u potpunosti usaglašen sa našim očekivanjima, kao i očekivanjima akcionara, uključujući i ispunjenje zahteva regulatornih tela u Republici Srbiji. Težimo da iz naših iskustava iz internih i eksternih kontrola identifikujemo razloge za odstupanja u kvalitetu kako bismo kontinuirano unapređivali kvalitet usluga revizije.

### Efektivnost sistema kontrole kvaliteta

EY je osmislio i implementirao sveobuhvatan set globalnih politika i praksi kontrole kvaliteta, koji je detaljnije opisan u nastavku ovog izveštaja. Ove politike i prakse zadovoljavaju zahteve Međunarodnih Standarda Kontrole Kvaliteta izdatih od strane Međunarodnog Odbora za Standarde Revizije i Uveravanja (IAASB). EY u Srbiji je usvojio ove globalne politike i procedure, te ih je dopunio specifičnostima koje zahteva zakonska i profesionalna regulativa u Republici Srbiji, kako bi zadovoljio specifične poslovne i regulatorne zahteve. Takođe, mi sprovodimo globalni EY program kontrole kvaliteta revizije (AQR) kojim se na godišnjem nivou ocenjuje da li je sistem kontrole kvaliteta efektivno funkcionisao, a u cilju obezbeđenja razumnog uveravanja da EY u Srbiji i njegovi zaposleni ispunjavaju primenljive profesionalne i EY standarde, kao i standarde koji se zahtevaju od strane regulatora.

Rezultati programa kontrole kvaliteta revizije (AQR) kao i rezultati eksternih kontrola se ocenjuju i komuniciraju u EY-u Srbija kako bi obezbedili osnovu za stalno unapređenje kvalitete revizije, a u skladu s najvišim standardima profesije.

Globalno izvršno telo je odgovorno za sprovođenje programa poboljšanja kontrola kvaliteta revizija. Shodno tome, ovo telo vrši pregled i analizu rezultata internih AQR programa, nalaza eksternih kontrola, kao i svih ključnih akcija dizajniranih za oblasti koje treba poboljšati.

**Nedavni rezultati provere takvog programa u EY Srbiji omogućili su nam da zaključimo kako je naš sistem internih kontrola efektivan.**

## Prihvatanje klijenata i nastavak saradnje

### EY politika

EY politika prihvatanja novog klijenta i nastavka pružanja usluga postojećem klijentu definiše principe kako bismo odredili da li da prihvatimo novog klijenta i/ili novo angažovanje, odnosno da li da nastavimo saradnju sa već postojećim klijentom. Ovi principi su fundamentalni za održavanje kvaliteta, upravljanje rizikom, zaštitu naših zaposlenih i ispunjenje zahteva regulatornih tela.

Ciljevi ove politike su:

- ▶ Uspostaviti rigorozan proces za ocenu rizika i donošenje odluke o prihvatanju novog klijenta i angažovanja, odnosno nastavku saradnje sa postojećim klijentom;
- ▶ Ispuniti zahteve nezavisnosti;
- ▶ Identifikovanje i eliminisanje konflikta (sukoba) interesa;
- ▶ Identifikovanje i neprihvatanje klijenata i angažovanja koji nose visok rizik;
- ▶ Konsultacije sa EY profesionalcima i stručnjacima kako bi se identifikovale dodatne procedure rukovođenja rizikom za specifične visokorizične oblasti i
- ▶ Usaglašenost sa zakonskom regulativom kao i zahtevima struke.



Nadalje, EY globalna politika koja uređuje oblast sukoba interesa definiše globalne standarde za upravljanje sukobima interesa, koji su identifikovani tokom ovog procesa, primenom odgovarajućih mera zaštite. One obuhvataju mere od dobijanja saglasnosti odgovarajućih klijenata za preuzimanje angažmana kod dva ili više klijenata do mera poput odbijanja angažmana od strane društava članica kako bi se izbegao identifikovani sukob.

Globalna politika sukoba interesa EY i povezane smernice, ažurirane su početkom 2015. godine. Rastuća kompleksnost naših angažovanja i odnosa sa klijentima, kao i potreba za blagovremenošću i preciznošću reagovanja na zahteve klijenta bili su jedan od predmeta ažuriranja. Pored toga politike i smernice usklađene su sa Međunarodnim Etičkim Standardima računovođa (IESBA).

### **Primena politike u praksi**

Globalni alat za prihvatanje i nastavak saradnje sa određenim klijentom (GTAC) je internet sistem za efikasnu koordinaciju prihvatanja klijenta i nastavka saradnje u skladu sa globalnim politikama kompanija članica. GTAC vodi korisnika korak-po-korak kroz zahteve za prihvatanje klijenta i nastavak saradnje, te ga povezuje sa resursima i informacijama potrebnim za procenu poslovnih prilika i povezanih rizika.

Postupak prihvatanja novog klijenta sadrži pažljivo razmatranje rizika povezanih sa potencijalnim klijentom i nekoliko procedura due diligence-a. Pre nego što prihvatimo novog klijenta ili novo angažovanje, moramo da odredimo da li imamo dovoljno resursa da pružimo kvalitetne usluge, naročito u oblastima sa kompleksnim pitanjima, a potom da razmotrimo da li su usluge koje klijent traži od nas primerene.

Postupak odobrenja je rigorozan, a svako novo revizorsko angažovanje se ne može prihvatiti bez odobrenja našeg Direktora Profesionalne Prakse (PPD).

Tokom godišnjeg postupka potvrđivanja nastavka saradnje sa klijentom, razmatramo pružene usluge i mogućnost nastavka pružanja kvalitetne usluge i potvrđujemo da li klijent deli predanost EY-a Srbija za kvalitetnim i transparentnim finansijskim izveštajima. Pored toga partner nadležan za reviziju zajedno sa rukovodiocem odeljenja revizije, na godišnjem nivou razmatra odnos sa klijentom kako bi se utvrdilo da li je nastavak saradnje primeren.

### **Dodatni nadzor (Close monitoring)**

Kao rezultat ovog razmatranja, neke se revizije utvrđuju kao zahtevne i time podležu dodatnoj kontroli -nadzoru tokom procesa revizije, dok se sa nekim revizorskim klijentima saradnja prekida.

Kao i kod postupka prihvatanja novog klijenta, naš Direktor Profesionalne Prakse (PPD) je uključen u postupak odlučivanja o nastavku saradnje sa klijentom.

Odluka o neprihvatanju, kao i odluka o prestanku saradnje sa klijentom, između ostalog mogu biti odgovor na pritisak od strane uprave klijenta, na revizorski tim da se prihvate neodgovarajuće računovodstvene transakcije, izveštavanja ali i finansijskog pritiska koji bi ugrozio kvalitet revizije. Razmatranja i ocena integriteta uprave klijenta su od ključne važnosti za odluke o prihvatanju i/ili nastavku saradnje.

## **Vršenje revizije**

Kao deo vizije 2020, EY je izvršio značajna ulaganja u poboljšanje svoje revizorske metodologije i alata, sa ciljem da pruži najviši nivo kvaliteta revizorskih usluga. Ova ulaganja su u skladu sa ciljevima EY da postane vodeća revizorska kuća u ovoj profesiji do 2020. godine i održi posvećenost izgradnji poverenja na tržištima kapitala i ekonomijama širom sveta.

### **Revizorska metodologija**

U maju 2015. godine, objavili smo novu Globalnu Revizorsku Metodologiju (EY GAM), koja je redizajnirana sa ciljem da se korisniku olakša korišćenje, i podrška našeg novog alata za dokumentovanje, EY Canvasa. Široka upotreba tehnologije korišćena je sa ciljem da se pojednostavi prezentacija, i kao rezultat toga, sadržaj je postao pristupačniji korisnicima. Koristili smo inteligentno editovanje, poboljšan dizajn i interaktivne grafike.

EY Globalna Revizorska Metodologija (EY GAM) pruža globalni okvir za obavljanje visoko kvalitetnih usluga revizija putem konzistentne primene procesa, procena i revizorskih procedura u svim revizorskim angažovanjima. Osnova EY GAM je procena (i ponovno razmatranje i izmena, ako je potrebno tokom revizije) rizika, te utvrđivanje vrste, vremena i obima revizorskih procedura na osnovu procene rizika. U okviru EY GAM poseban naglasak je na profesionalnom skepticizmu tokom sprovođenja revizije. EY GAM je zasnovana na Međunarodnim Standardima Revizije (ISA) i dopunjen je u Srbiji kako bi bio u skladu sa domaćim zakonskim i regulatornim zahtevima.

Primenom tehnologije, naši revizori mogu odabrati revizorski pristup koji je usaglašen sa našom metodologijom i koji je u skladu sa potrebama izveštavanja lica koje je predmet revizije. Na primer, različiti pristupi revizije koriste se za javno kotirana društva i ona koja se smatraju ne-kompleksnim.

Revizorska metodologija (EY GAM) je organizovana u međusobno povezane faze i dizajnirana sa ciljem da se fokusira na poslovanje klijenta i rizik finansijskih izveštaja, i kako ti rizici mogu imati uticaj na reviziju finansijskih izveštaja. EY GAM čine dva osnovna dela: metodološki zahtevi i pomoćni obrasci i primeri.



Metodološki zahtevi oslikavaju tipičan tok obavljanja procesa revizije. Obrasci i primeri obuhvataju ilustracije iz prakse i pomažu u obavljanju i dokumentovanju revizorskih procedura.

Unapređenje revizorske metodologije se sprovodi na redovnoj osnovi, kao rezultat novih standarda, novih revizorskih pitanja, novih iskustava iz prakse kao i rezultata eksternog i internog nadzora.

Pored toga, stalno pratimo razvoj standarda i izdajemo pravovremene smernice o planiranju revizije i ostalim pitanjima. Navedene smernice naglašavaju pitanja koja su uočena tokom kontrola kao i ključne teme od interesa Međunarodnom forumu nezavisnih regulatora revizije (IFIAR), uključujući profesionalni skepticizam, revizije grupa, priznavanje prihoda i pregled kvaliteta obavljenih revizija.

Takođe, EY GAM zahteva usklađenost sa relevantnim etičkim standardima, uključujući i našu nezavisnost u odnosu na društvo kojem pružamo usluge revizije.

### **Tehnološki alati**

Brojni tehnološki alati se koriste od strane revizorskog tima, kako bi se sprovele i dokumentovale revizorske procedure u skladu sa EY GAM.

Tokom fiskalne 2015. godine, započeli smo fazno implementiranje naše nove globalne revizorske platforme, EY Canvas. EY Canvas je internet bazirana platforma, koja je kreirana primenom najsavremenijih tehnologija kako bi se omogućila povećana bezbednost podataka i omogućila nam lakše razvijanje našeg softvera sa ciljem da se odgovori na promene u računovodstvenoj profesiji i regulatornom okruženju.

Revizorska angažovanja u EY Canvasu, su automatski ažurirana svim relevantnim informacijama koje se odnose na zahteve naših klijenata i industrije u kojoj oni posluju. Time je omogućeno da naši revizorski planovi budu prilagođeni i vremenski ažurirani i povezani sa našim revizorskim smernicama, profesionalnim standardima i obrascima. Napravljen je sa novim dizajnom i takvim interfejsom koji omogućava korisniku da sagleda rizike kao i odgovore na te rizike kao i procedure obavljene u ključnim oblastima. EY Canvas ujedno omogućava povezivanje između naših grupnih revizorskih timova omogućavajući im lakšu komunikaciju rizika i instrukcija, tako da primarni revizorski tim ima kontrolu nad planiranjem i monitoringom grupnih revizija. U toku sledeće godine, ugasićemo naš postojeći revizorski alat, GAMx.

Revizorski timovi koriste druge aplikacije, forme i obrasce tokom različitih faza revizije kako bi dokumentovali zaključke, izvore podataka i sprovedene analize.

EY ima i niz alata za analizu podataka koje takođe koristi u reviziji. To pomaže našim timovima u analizi klijentovih podataka, poboljšavajući proces procene rizika i omogućavajući dalju analizu i istragu visoko rizičnih transakcija.

### **Formiranje revizorskih timova**

Politike EY-a u Srbiji zahtevaju godišnji pregled angažovanja svih partnera od strane našeg rukovodstva i Direktora Profesionalne Prakse (PPD), kako bi profesionalci koji vode revizije javnih društava posedovali odgovarajuće sposobnosti, kao što je znanje, veštine i mogućnosti da ispune njihove odgovornosti prema odnosnom revizorskom angažovanju kao i da su u saglasnosti da pravilima rotacije revizora.


Raspoređivanje zaposlenih u revizorske timove se takođe vrši na osnovu uputstava našeg rukovodstva. Faktori koji se uzimaju u obzir prilikom formiranja revizorskih timova uključuju: sposobnost pojedinca, veličina i kompleksnost angažovanja, specijalizovana znanja i veštine iz relevantne industrije, vreme obavljanja revizije, kontinuirana edukacija kao i prilika da se stekne iskustvo tokom rada na terenu. Kod kompleksnijih angažovanja razmatra se potreba i za dodatnim ili posebnim veštinama kako bi se poboljšao ili dopunio revizorski tim. U mnogim slučajevima, interni stručnjaci (eksperti) dodeljuju se kao deo revizorskog tima kako bi pomogli u obavljanju revizorskih postupaka i u pribavljanju odgovarajuće revizorske dokumentacije. Ti stručnjaci se koriste u situacijama kada su potrebne specifične veštine ili znanja iz određenih oblasti, kao što su informacioni sistemi, procene imovine i aktuarske procene.

## **Pregledi i konsultacije**

### **Pregled rada revizora**

EY politike opisuju zahteve za blagovremenim učestvovanjem rukovodstva na revizorskim angažovanjima, kao i različite nivoe pregleda obavljenog rada na reviziji. Članovi revizorskog tima obavljaju detaljan pregled revizorske dokumentacije, dok partner na angažovanju obavlja drugi nivo pregleda. Predstavnici iz poreskog odeljenja (poreski eksperti) vrše pregled dokumentacije koja se odnosi na značajne poreze i drugu povezanu poresku dokumentaciju. Za javna društva i određena ostala društva (tj. društva koja su procenjena kao visokorizična angažovanja) pored angažovanog partnera u pregled je uključen i nezavisan partner (a što je detaljnije opisano u nastavku) koji je zadužen za pregled kvaliteta na angažovanju, kao i pregled najznačajnijih pitanja u vezi sa računovodstvom, finansijskim izveštavanjem i našim revizorskim mišljenjem.





Priroda, vreme i obim pregleda radnih papira od strane nezavisnog partnera zavise od mnogo faktora, uključujući:

- ▶ Rizik, značajnost, subjektivnost i kompleksnost pitanja
- ▶ Sposobnost i iskustvo revizorskog tima u pripremi revizorske dokumentacije
- ▶ Nivo detaljnog pregleda radnih papira
- ▶ Obim korišćenja konsultacija

Takođe ove politike opisuju uloge i odgovornost svakog pojedinačnog člana tima kao i zahteve za dokumentovanje njihovog rada i zaključaka.

### **Zahtevi za konsultacije**

Politika konsultovanja, kao i povezane politike i procedure su osmišljene sa ciljem kako bi revizorski tim doneo odgovarajuće zaključke o relevantnim računovodstvenim, revizorskim i regulatornim pitanjima kao i pitanjima nezavisnosti revizorskog tima.

**Konsultacija je ugrađena u sam proces odlučivanja; to nije samo proces da se obezbedi savet.**

Za kompleksna i osetljiva pitanja EY podstiče i zahteva konsultovanje sa resursima koji nisu direktno povezani sa revizorskim timom, sa EY stručnjacima koji poseduju više iskustva i specijalizovano znanje, a pogotovo sa EY timovima koji se bave pitanjima profesionalne prakse i nezavisnosti. U interesu objektivnosti i profesionalnog skepticizma naša politika zahteva od članova profesionalne prakse i nezavisnosti da se povuku iz procesa konsultacija ako trenutno rade, ili su u određenom vremenskom razdoblju radili, sa klijentom na kojeg se odnosna konsultacija odnosi. Naša politika takođe definiše i zahteve za dokumentovanjem konsultacija, uključujući i zahteve za pismenim potvrdama o obavljenim konsultacijama i donetim zaključcima.

### **Pregled kvaliteta na angažovanju od strane nezavisnog partnera**

Pregled kvaliteta na angažovanju od strane nezavisnog partnera, a u skladu sa zahtevima profesionalnih standarda je obavezna za revizije javnih društava kao i revizije društava koji su razmotreni kao angažovanja visokog rizika. Nezavisni partneri koji vrše pregled kvaliteta na angažovanju su stručnjaci sa značajnim iskustvom i znanjem iz relevantnih oblasti, nezavisni su od revizorskog tima i imaju mogućnost da daju još objektivniju ocenu značajnih računovodstvenih i revizorskih nalaza, odnosno pitanja koji se tiču finansijskog izveštavanja. Odgovornost nezavisnog partnera koji vrši pregled kvaliteta na angažovanju se ne može ni u kom slučaju delegirati drugim pojedincima. Politike i procedure za obavljanje i dokumentovanje pregleda kvaliteta na angažovanju, koje su ojačane u prethodnim godinama kako bi se akcenat stavio na značaj kvaliteta, pružaju specifična uputstva o prirodi, vremenu i obimu procedura koje treba obaviti. Direktor Profesionalne Prakse (PPD) određuje nezavisne partnere koji su angažovani na pregledu kvaliteta

na angažovanjima kod svih javnih društava i angažovanjima visokog rizika.

### **Rešavanje neslaganja u revizorskom timu kod različitog profesionalnog mišljenja**

Mi zagovaramo kulturu saradnje koja ohrabruje naše zaposlene da se izjasne u slučaju nastanka neslaganja oko profesionalnog mišljenja ili ako se osećaju nelagodno u vezi pitanja koja se tiču konkretnog revizorskog angažovanja.

Procedure su kreirane na način da omoguće svim članovima revizorskog tima da iskažu svoje neslaganje u vezi značajnih računovodstvenih, revizorskih pitanja odnosno pitanja koje se odnose na finansijsko izveštavanje. Sa ovim procedurama se upoznaju svi novozaposleni i iste se neguju tokom vremena kako bi našim zaposlenima ugradili i odgovornost i ovlašćenja da zahtevaju temeljnu diskusiju i proveru različitih mišljenja.

Neslaganja u profesionalnom mišljenju do kojih može doći tokom revizije se generalno rešavaju na nivou revizorskog tima. Međutim, ukoliko pojedinac u diskusiji nije zadovoljan sa donetom odlukom, on ili ona ima pravo kao i obavezu da obavesti sledeći nivo rukovodstva/uprave. Ukoliko nezavisni partner za pregled kvaliteta na angažovanju da preporuku sa kojim se angažovani partner ne slaže, izveštaj revizora neće biti izdat dok se to pitanje ne razreši na zadovoljavajući način. To se vrši kroz odgovarajući proces konsultacija i razrešenja profesionalnih neslaganja. Kada se ovakva situacija dogodi, EY politike zahtevaju da čitav proces bude dokumentovan kao i prethodno opisani proces konsultacija.



## Rotacija partnera na reviziji

Obavezna rotacija partnera je jedan od načina na koji EY jača nezavisnost revizora. Pridržavamo se zahteva Međunarodnog odbora za Standarde Etike Računovođa (IESBA) i lokalne regulative, a po potrebi i zahteva američke Komisije za vrednosne papire (SEC).

EY u Srbiji podržava rotaciju partnera jer pruža svež pristup angažovanju i promoviše nezavisnost u odnosu na klijente, dok se sa druge strane zadržava ekspertiza i poznavanje poslovanja klijenta. Rotacija partnera na reviziji, zajedno sa zahtevima za nezavisnošću, poboljšavaju sistem internih kontrola kvaliteta i pomažu da se ojača nezavisnost i objektivnost revizora, te na taj način doprinose očuvanju kvaliteta revizije. Za društva od javnog interesa, a za koja domaće zakonodavstvo ne predviđa obaveznu rotaciju partnera ili je zakonodavstvo manje restriktivno od IESBA-a, EY globalne procedure nezavisnosti zahtevaju da se nadležni partner u reviziji, kao i partner za pregled revizije promene na svakih sedam godina. Za revizorske klijente koji su tek izlistani na berzi, nadležni partner i partner za pregled revizije mogu da budu angažovani na tom klijentu dodatne dve godine pre rotacije, bez obzira na vreme provedeno na tom klijentu pre izlistavanja na berzi. Nakon rotacije, partner ne može biti vođa tima ili partner za pregled revizije na tom klijentu najmanje dve godine.

Kako bi se na efikasan način vršio nadzor da li se pravila rotacije poštuju, EY koristi različite tehnološke alate. Takođe, EY je implementirao proces planiranja i donošenja odluka o rotaciji partnera, kao i odobranja od strane stručnjaka po pitanjima profesionalne prakse i nezavisnosti.

## Program kontrole kvaliteta revizije

Globalni program kontrole kvaliteta revizije (AQR) je kamen temeljac posvećenosti EY da održava i poboljšava kvalitet pruženih usluga revizije. EY Srbija sprovodi globalni program kontrole kvaliteta revizije, izveštava o njegovim rezultatima i razvija odgovarajuće planove za poboljšanje. Primarni cilj ovog programa je da se utvrdi da li su sistemi kontrole kvaliteta, uključujući i EY Srbije, uređeni na odgovarajući način, te da li se postupa u skladu sa njima prilikom obavljanja revizije da bi se osigurala usaglašenost sa politikama i procedurama, profesionalnim standardima i propisima. Globalni AQR program usklađen je sa smernicama koje su sadržane u Međunarodnom standardu kontrole kvaliteta br. 1 i izmenom (ISQC br.1) te se po potrebi nadopunjuje kako bi bio usklađen sa standardima i zakonodavstvom u Republici Srbiji. Program kontrole kvaliteta revizije takođe doprinosi naporima koje EY Srbija kontinuirano ulaže kako bi prepoznala područja u kojima se može poboljšati naš rad odnosno poboljšati naše politike i procedure. Ovaj program je implementiran na godišnjem

nivou i prati se i koordinira od strane Direktora Profesionalne Prakse (PPD), a nadgleda od strane globalnog rukovodioca revizije. Angažovanja koja su predmet programa kontrole kvaliteta su na godišnjem nivou odabrana na osnovu rizika, sa naglaskom na klijente koji su veliki, kompleksni ili su od javnog interesa. AQR program uključuje detaljan, na rizik fokusiran pregled revizorskih fajlova i to velikog broja angažovanja, kako javnih tako i ostalih društava, kako bi se utvrdila usaglašenost sa internim politikama i procedurama, zahtevima EY metodologije i relevantnim profesionalnim standardima i zahtevima lokalne regulative. Program takođe uključuje i pregled metodom uzorka nerevizorskih angažmana. Time se meri usklađenost sa relevantnim profesionalnim standardima i internim politikama i procedurama koje je potrebno primenjivati u izvršavanju nerevizorskih usluga. Pored toga sprovode se pregledi na nivou društva (practice-level review) kako bi se ocenila usklađenost sa politikama kontrole kvaliteta i procedurama za određeni entitet, a kako se navodi u ISQC br. 1. Program ocenjivanja kvaliteta revizije nadopunjuje eksterne preglede i inspekcije, kao što su programi kontrole zakonitosti i eksternog ocenjivanja od strane konkurenata. U 2013. godini, AQR sproveden u EY Srbija je obuhvatio pregled tri angažovanja. Sva angažovanja koja su bila predmet AQR-a, ocenjena su kao angažovanja bez materijalno značajnih nalaza i propusta. Dva angažovanja su bila ocenjena sa ocenom „1“ (najviša ocena) dok je jedno angažovanje bilo ocenjeno sa ocenom „2“ (dobar kvalitet, sa minornim nalazima koji ne zahtevaju dalju akciju). U 2012. godini, predmet AQR-a su bila dva angažovanja, oba ocenjena kao angažovanja bez materijalno značajnih nalaza i propusta. Stručnjaci koji sprovode program kontrole kvaliteta revizije i vode timova biraju se na osnovu njihovih veština i stručnog znanja u računovodstvu i u reviziji, kao i na osnovu njihove uže specijalnosti. Pored toga, vođe timova i stručnjaci koji sprovode kontrolu najčešće učestvuju u programu kontrole kvaliteta revizije više godina i poseduju visok stepen veština u sprovođenju programa. Takođe oni sprovode kontrolu izvan lokacije na kojoj inače obavljaju svoj posao i nezavisni su od revizorskog tima kojeg ocenjuju. Rezultati AQR programa se procenjuju i komuniciraju, kako bi se mogle sprovesti akcije poboljšanja kvaliteta. Planovi za poboljšanje kvaliteta uključuju popis aktivnosti koje treba preduzeti, ljude odgovorne za te aktivnosti, raspored aktivnosti, rokove za izvršenje i nakon obavljenih aktivnosti potpise ovlašćenih lica. Mere za rešavanje problema kvaliteta a koji su primećeni od strane AQR programa, regulatornih kontrola i pregleda od strane kolega adresirane su od strane našeg rukovodstva u odeljenju revizije, našeg Direktora Profesionalne Prakse (PPD), sa eventualno dodatnim inputima dobijenim od EY Grupe za upravljanje rizicima. Akcije se nadgledaju od strane Direktora Profesionalne Prakse (PPD) i Globalnih/Regionalnih rukovodećih partnera za reviziju. AQR program daje značajan podatak o našoj praksi i pruža nam mogućnost kontinuiranog rasta kvaliteta.



## Eksterne kontrole kvaliteta revizije

U skladu sa lokalnim propisima, EY Srbija podleže kontroli kvaliteta rada i kontroli revizorskih angažovanja koja se sprovodi od strane Komore ovlašćenih revizora Srbije.

U skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije (Službeni Glasnik Republike Srbije broj 62/2013) Komora ovlašćenih revizora Srbije vrši kontrolu kvaliteta rada kod društva za reviziju koje obavlja reviziju javnih društava najmanje jednom u tri godine.

Sastavni deo ove kontrole predstavlja ocenu kontrole kvaliteta i pregleda odabranih angažovanja.

Poslenja kontrola Komore ovlašćenih revizora je bila 2014. godine. Predmet kontrole su bila tri ovlašćena revizora, odnosno njihova (pojedinačna) angažovanja po osnovu izvršenih revizija finansijskih izveštaja za 2012. godinu. Finalni izveštaj ove kontrole izdat je 19. februara 2015. godine.

Uvažavamo i imamo korist od procesa kontrole sprovedne od stran Komore ovlašćenih revizora. Temeljno ispitujemo sva pitanja koja se javljaju u procesu provere sa ciljem da identifikujemo oblasti u kojima možemo pospešiti kvalitet revizorskih usluga. Zajedno sa našim AQR procesom, eksterna inspekcija pomaže nam u podizanju naše revizije i kontrolnih procesa na najviši nivo, što je u interesu naših investitora i ostalih interesentnih grupa.

Navedena kontrola od strane Komore ovlašćenih revizora nije rezultirala ni u kakvim nalazima niti zahtevanim korektivnim akcijama.

Informacije o Komori Ovlašćenih Revizora Srbije mogu se naći na web-adresi: [www.kor.rs](http://www.kor.rs).

## Usklađenost sa zahtevima regulative

Globalni kodeks ponašanja pruža jasne standarde koji vode naše postupke i poslovno ponašanje. EY Srbija postupa u skladu sa važećim zakonima i propisima u Republici Srbiji, a EY vrednosti naglašavaju našu predanost činjenju prave stvari. To važno opredeljenje je podržano od strane niza politika i postupaka, uključujući i:

### Anti-korupcijska politika

Globalna EY anti-korupcijska politika pruža našim zaposlenima smernice oko raznih neetičkih i nezakonitih aktivnosti. Ova politika naglašava obavezu naših zaposlenih da se pridržavaju zakona koji regulišu anti-korupciju i takođe obezbeđuje širu definiciju šta predstavlja mito. Pored toga identifikuju odgovornost izveštavanja u slučaju kada se

otkrije korupcija/podmićivanje. Kao rezultat rastućeg globalnog uticaja mita i korupcije, u EY su povećane mere i naponi u tom pogledu - organizovanjem treninga koji su obavezni za sve naše zaposlene.

### Povlašćeno trgovanje

Globalna EY politika o povlašćenom trgovanju potvrđuje obavezu naših zaposlenih da ne trguju vrednosnim papirima sa povlašćenim informacijama, pruža detalje o tome šta čini povlašćenu informaciju i identifikuje kome naši zaposleni treba da se obrate ako imaju pitanja u vezi njihovih odgovornosti.

### Trgovinske sankcije

Obzirom da je EY globalno integrisan, važno je da smo svesni da se konstantno menja situacija u pogledu međunarodnih trgovinskih sankcija. EY prati uvođenje sankcija širom sveta i obezbeđuje smernice svojim zaposlenima, odnosno zemljama članicama na koje uvedene sankcije utiču.

### Privatnost podataka

EY globalna politika privatnosti podataka propisuje principe koje treba primeniti prilikom korišćenja i zaštite ličnih podataka, uključujući i one koji se odnose na tekuće, bivše i potencijalne klijente, zaposlene, dobavljače i poslovne saradnike. Politika je u skladu sa važećim zakonima i propisima o zaštiti podataka i privatnosti pri obradi ličnih podataka. Ona predstavlja i temelj za očuvanje privatnosti svih ličnih podataka korišćenih od strane EY u Srbiji. Takođe, u skladu sa lokalnim zahtevima, EY Srbija je donela i Opšti akt o čuvanju poslovne tajne. Ovaj akt sadrži pregled procedura i politika koji se primenjuju u pogledu poverljivosti podataka, kao i privatnosti podataka, odnosno korišćenja i zaštite ličnih podataka, uključujući i one koje se odnose na tekuće, bivše kao i na potencijalne klijente, zaposlene, dobavljače i poslovne saradnike.

### Čuvanje dokumenata

EY politika čuvanja dokumenata se odnosi na sva angažovanja kao i na sve zaposlene. Ova politika striktno naglašava da se sva dokumentacija mora čuvati, naročito kada pojedinac postane svestan mogućnosti nastanka potencijalne tužbe, spora, istrage, sudskog poziva ili ostalih regulatornih postupaka kako protiv EY ili nekog od naših klijenata, a može se odnositi i na naš rad.

Takođe ova politika se bavi i zakonskim zahtevima Republike Srbije, a koji se odnosi na čuvanje dokumentacije u reviziji.



## Procedure poštovanja nezavisnosti

EY politike i procedure nezavisnosti su kreirane tako da omoguće EY u Srbiji i svim zaposlenima da se pridržavaju nacionalnih (lokalnih) standarda nezavisnosti kao i standarda nezavisnosti koji su primenljivi na specifična/određena angažovanja uključujući na primer, standard nezavisnosti prema IESBA-i (Međunarodnom kodeksu etike za profesionalne računovođe izdatom od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe) odnosno IFAC (Međunarodna federacija računovođa) kao i lokalne zahteve kada je nezavisnost revizora u pitanju kao i Kodeks etičkog ponašanja

Mi razmatramo i procenjujemo nezavisnost iz nekoliko važnih aspekata- uključujući finansijske odnose naših zaposlenih; odnose među zaposlenima i sa klijentima; dozvoljenost ne-revizorskih usluga koje pružamo revizorskim klijentima; rotacija partnera; ugovaranje naknade; prethodno odobrenje Odbora za reviziju - tamo gde je to primenljivo/moguće, kao i naknade i kompenzacije za partnere.

**Nepostupanje u skladu sa zahtevima procedure poštovanja nezavisnosti utiče na promociju i kompenzaciju zaposlenih i povlači druge disciplinske mere.**

EY Srbija je implementirao EY Globalne aplikacije, alate i procese kako bi podržao svoje zaposlene u poštovanju politika i procedura nezavisnosti.

### EY globalna politika nezavisnosti

EY globalna politika nezavisnosti sadrži zahteve nezavisnosti za sve EY kompanije-članice kao i za sve zaposlene. To je politika koja se zasniva na kodeksu nezavisnosti IESBA (Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe izdat od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe), sa još pooštrenijim zahtevima ukoliko tako propisuje navedeni regulator.

Ova politika uključuje i dodatne korisne smernice o velikom broju pitanja kako bi se stručnom i drugom osoblju pomoglo u primeni pravila nezavisnosti. EY globalna politika nezavisnosti je dostupna putem interneta na našoj EY stranici.

### EY globalni sistem nezavisnosti

EY globalni sistem nezavisnosti (GIS) je alatka koja služi našim zaposlenim da odrede tip usluge koji se može pružiti javnim društvima uzimajući u obzir politike i procedure nezavisnosti. Najčešće su to klijenti koji su listirani na berzi i njihova zavisna društva, ali postoje i druge vrste klijenata kojima se pružaju usluge uverenja. Alat uključuje porodično stablo povezanih društava revizorskih klijenata čije hartije od vrednosti se kotiraju na berzi i isti se ažurira od strane

članova revizorskih timova. Naši zaposleni često koriste ovu alatku kako bi odredili koju vrstu usluge mogu pružiti klijentu kao i tip poslovnog odnosa u koji možemo ući sa klijentima





## **EY globalni sistem kontrole**

EY globalni sistem kontrole (GMS) je još jedna važna globalna alatka koja omogućava svim našim zaposlenima da identifikuju hartije od vrednosti i drugih finansijskih interesa, a koje nije dozvoljeno imati u vlasništvu. Takođe, od partnera, licenciranih ovlašćenih revizora i menadžera višeg ranga se očekuje da prijavljuju kroz ovaj sistem hartije od vrednosti, koje oni sami ili članovi njihove uže porodice imaju u vlasništvu. Kada pojedinac izvesti da poseduje zabranjene hartije od vrednosti, od njega će biti zatraženo da proda navedene hartije od vrednosti. Izuzeci koje se identifikuju tokom ovog procesa, prijavljuju se kroz globalni sistem za prijavljivanje incidenata (GIIRS) radi ispunjenja regulatornih zahteva.

GMS takođe omogućava godišnju i kvartalnu potvrdu nezavisnosti, u skladu sa EY politikama nezavisnosti, a kao što je detaljnije opisano u nastavku.

### **Pridržavanje nezavisnosti**

EY Global je uspostavio niz procesa i programa koji imaju za cilj praćenje usklađenosti sa zahtevima nezavisnosti svih EY članica i njenih zaposlenih. Oni uključuju sledeće aktivnosti, programe i procese:

#### **Proces nezavisne potvrde**

Pravovremeno i tačno kompletiranje godišnjih i kvartalnih potvrda nezavisnosti je jedan od prvih prioriteta i odgovornosti rukovodstva EY i njegovih zaposlenih. Na godišnjem nivou, EY Srbija je uključena u proces usaglašavanja kako bi potvrdila rad u skladu sa EYG politikom nezavisnosti i njenim zahtevima kao i da bi izvestila i identifikovala uočene izuzetke, ukoliko ih ima. Takođe svi zaposleni su dužni da na godišnjem nivou putem potvrde usaglašenost sa ovom politikom, dok su partneri u obavezi da ovaj postupak potvrde rade i na kvartalnom nivou. Na ovaj način se obavlja interni pregled poštovanja EY politika nezavisnosti svih zaposlenih u EY Srbija.

#### **Globalni pregled usklađenosti sa praksom nezavisnosti**

EY uspostavlja i sprovodi i određeni broj testiranja i poseta EY članicama kako bi se ocenila usaglašenost sa politikama nezavisnosti. Ovi testovi podrazumevaju pregled nerevizorskih usluga, poslovnih odnosa sa društvima kojima pružamo usluge revizije i finansijske odnose sa drugim firmama članicama. Poslednji globalni pregled pridržavanja nezavisnosti u EY Srbija sproveden je tokom 2015. godine.

Svake godine EY globalni tim vrši i provere usaglašenosti testiranjem lične potvrde nezavisnosti pojedinačnog zaposlenog, a koji su izabrani za ovaj test metodom uzorka. Tokom 2015. godine testirani su partneri, izvršni direktori i ostali zaposleni.



### **Nerevizorske usluge**

Postizanje usklađenosti sa profesionalnim standardima koji regulišu pružanje nerevizorskih usluga revizorskim klijentima je kreirano putem različitih mehanizama, uključujući i upotrebu GTAC-a (kao što je opisano na stranici 9) i SORT-a (opisano ispod), treninga, alata i potrebnih procedura korišćenih za vreme obavljanja revizija i naših internih procesa pregleda i kontrole.

### **Edukacija u oblasti poštovanja nezavisnosti**

EY razvija i sprovodi brojne programe edukacije u oblasti poštovanja nezavisnosti. Svi zaposleni su dužni da učestvuju u godišnjoj edukaciji o nezavisnosti, a u cilju održavanja naše nezavisnosti u odnosu na klijente kojima pružamo usluge revizije.

**Cilj edukacije je da pomogne našim zaposlenima da razumeju svoje odgovornosti i da omogućimo svakome od njih, kao i EY-u, da budu nezavisni od bilo kojih uticaja koji bi se mogli smatrati inkompatibilnim kada su u pitanju objektivnost, integritet i nepristrasnost prilikom pružanja usluga revizije klijentima.**

Godišnji program edukacije pokriva naše zahteve za nezavisnošću usmeravanjem na nedavne izmene u politici, ali i na druge važne i značajne teme. Blagovremeno izvršenje godišnje edukacije je neophodno i pomno praćeno.

Pored programa godišnje edukacije, postoje brojni drugi programi i sadržaji u oblasti poštovanja nezavisnosti kao što su program edukacije novozaposlenih, određeni programi edukacije prilikom prelaska na višu poziciju kao i programi edukacije profesionalnog osoblja koje se bavi pružanjem usluga revizije.

### **Aplikacija za referentni portfolio usluga (SORT)**

Kroz EY aplikaciju SORT mi redovno ocenjujemo i pratimo naš portfolio usluga koje pružamo kako bismo bili sigurni da su te usluge u skladu sa zakonom i profesionalnim standardima, odnosno kako bismo osigurali da nove usluge koje razvijamo imaju odgovarajuće metodologije, procedure i procese. Kada je potrebno, prekidamo ili ne pružamo usluge koje bi mogle dovesti u pitanje naše poštovanje politika i procedura nezavisnosti. Takođe SORT pruža informacije zaposlenima o uslugama koje pružamo i obuhvata smernice vezane za usluge koje mogu biti pružene klijentima kojima već pružamo usluge revizije, nerevizorskim klijentima, kao i smernice za nezavisnost i druga pitanja vezana za upravljanje rizikom.

### **Aplikacija za procenu poslovnog odnosa (BRET)**

Usklađenost naših poslovnih odnosa sa našim zahtevima o nezavisnosti se kontroliše pomoću BRETa. Naši zaposleni su u obavezi da koriste BRET kako bi napravili procenu i dobili odobrenje kada se radi o bilo kom potencijalnom poslovnom odnosu sa klijentom revizije.

### **Odbori za reviziju i korporativno upravljanje**

EY prepoznaje važnu ulogu koju u kontroli poštovanja nezavisnosti imaju Odbor za reviziju i slična tela korporativnog upravljanja. Nadležni i nezavisni odbori za reviziju u ime akcionara, imaju ključnu ulogu u zaštiti nezavisnosti i sprečavanja konflikta interesa. EY Srbija je posvećena čvrstoj i stalnoj komunikaciji sa odborima za reviziju ili organima upravljanja. Koristeći naše programe za kontrolu kvaliteta mi pratimo i testiramo usklađenost komunikacije sa odborima za reviziju sa našim standardima, a u slučajevima kada je to potrebno, i obavezno odobrenje za pružanje usluga.



# Kontinuirana edukacija licenciranih ovlašćenih revizora

## Profesionalni razvoj

U EY u Srbiji primenjujemo globalno konzistentan EY okvir razvoja karijere (EYU). Kroz EYU, našim zaposlenima pružamo priliku da steknu pravo iskustvo, da se učenjem i obukama razvijaju i ostvare svoj potencijal.

EYU se zasniva na opsežnom i globalno konzistentnom nastavnom planu koji svim našim zaposlenima pomaže da razviju tehničke i lične veštine liderstva gde god da se nalaze širom sveta. Osnova treninga/obuke u reviziji je dopunjena programima učenja koji su razvijeni kao odgovor na promene u računovodstvenim i standardima finansijskog izveštavanja, nezavisnim i profesionalnim standardima, kao i problemima koji se javljaju u praksi. Od naših stručnjaka za reviziju zahtevamo da steknu najmanje 20 sati kontinuiranog stručnog usavršavanja svake godine i najmanje 120 sati tokom trogodišnjeg perioda. Od ovih sati, 40% (osam sati svake godine i 48h tokom trogodišnjeg perioda) moraju uključivati obuke vezane za reviziju i računovodstvo.

Uz formalnu edukaciju, profesionalni razvoj se odvija i podučavanjem i sticanjem iskustava na radnom mestu. Podučavanje pomaže da se prenose znanja i iskustva u praksi. Od iskusnih zaposlenih se očekuje da podučavaju i pomažu razvoj manje iskusnog osoblja kako bi se stvorilo okruženje kontinuiranog usavršavanja. Alokacija angažovanja na zaposlene se odvija na sistematičan način kako bi zaposleni stekli raznovrsna iskustva bitna za njihov dalji razvoj.

## Znanje i interna komunikacija

Razumemo značaj obezbeđenja najnovijih informacija našim zaposlenima u reviziji kako bismo im pomogli pri obavljanju svojih profesionalnih dužnosti.

U te svrhe, EY je napravio i značajna ulaganja u znanje i komunikacijske mreže kako bi se omogućilo brzo širenje informacija, kreirano putem interneta i e-mail aplikacija. Ovi sistemi omogućuju pristup stotinama baza znanja. Neki od primera su:

- ▶ Global Accounting & Auditing Information Tool (GAAIT) je standardni računovodstveni i revizorski alat za istraživanje u EY-u. On uključuje i domaće i međunarodne računovodstvene i revizorske standarde i prateća uputstva.
- ▶ Publikacije u vezi najnovih izmena u računovodstvenoj regulativi kao što su ilustrativni primeri finansijskih izveštaja, najnovije izmene i unapređenja standarda revizije i računovodstva.
- ▶ Global Accounting and Auditing News je nedeljnik koji pokriva globalne politike i procedure koje su vezane za reviziju, odnosno vesti Odbora za međunarodne revizijske standarde i Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Međunarodnog saveza računovođa (IFAC), te interne komentare i uputstva u vezi međunarodnih dešavanja koji su vezani za računovodstvo, reviziju i nezavisnost.
- ▶ EY Point of View and Overviews su publikacije koje pružaju poglede na tekuću javnu politiku i razvoj regulative od značaja za našu struku, interesne grupe i tržište kapitala.

Obaveštenja u vezi globalne i lokalne prakse koja pokrivaju različite aspekte a u cilju daljeg unapređenja naših usluga

## Proces evaluacije rada zaposlenih

Sveobuhvatan EY proces evaluacije rada zaposlenih i proces daljeg razvoja (PMPD) zahteva od svih naših zaposlenih da postavljaju ciljeve, imaju jasna očekivanja u vezi posla koji obavljaju i da dobijaju povratne informacije i ocene o izvršenom poslu. PMPD proces je kreiran na način da pomogne našim zaposlenima da se razvijaju i da se ostvare u svojim karijerama. Ovaj proces podrazumeva i periodičnu i godišnju evaluaciju, pri čemu kao deo godišnje evaluacije svaki zaposleni u saradnji sa svojim mentorom (dodeljeni, iskusniji stručnjak), identifikuje mogućnosti za dalji razvoj.

Zaposleni i njihovi mentori imaju mogućnost da koriste i očekivanja rasprostranjena širom EY Global o sposobnostima koje odražavaju znanja, iskustvo i ponašanja koje zaposleni na određenoj poziciji moraju razvijati. Navedene smernice i očekivanja su utemeljena na globalnoj strategiji i EY vrednostima.

# Prihodi i naknade

## Finansijske informacije

Finansijski podaci prezentovani ispod za EY Srbija predstavljaju kombinovane, a ne konsolidovane, prihode kao i troškove koji su prefakturisani klijentima, kao i prihode koji se odnose na druge EY članice. Takođe, predstavljeni su prihodi i od revizorskih i od ne-revizorskih klijenata.

Prihodi su prikazani u skladu sa zahtevima lokalne regulative. Prihodi od revizije finansijskih izveštaja obuhvataju reviziju statutarne finansijskih izveštaja kao i druge usluge uveravanja (pregledi, ugovoreni postupci i drugo). Prihodi od konsultantskih usluga obuhvataju poreske usluge, računovodstvene i finansijske usluge, određene due diligence usluge, usluge iz oblasti rizika uključujući interne kontrole, interne revizije, tehnologije i bezbednosti, SOX usaglašenosti, aktuarske, istraživanje prevarenih radnji i forenzika, transakcije, vrednovanje, unapređenje poslovanja, restuktuiranje i ostale savetodavne usluge

Javna društva su, u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, ona koja ispunjavaju jedan od sledećih dva uslova: (i) imala su uspešnu javnu ponudu hartija i (ii) akcijama društva se trguje na regulisanom tržištu.

Finansijski podaci za godinu završenu 31. decembra 2015. godine dati su u tabeli koja sledi:

Usluga	Prihod RSD 000	Udeo
Prihodi od revizije finansijskih izveštaja	364,038	32%
Prihodi od revizije društava koja nisu javna	364,038	32%
Prihodi od revizije javnih društava	-	-
Prihodi od konsultantskih usluga (usluge poreskog savetovanja i druge usluge koje nisu povezane sa revizijom)	774,096	68%
Prihodi od konsultantskih usluga društava koja nisu javna	729,253	64%
Prihodi od konsultantskih usluga kod javnih društava	44,843	4%
<b>Ukupno</b>	<b>1,138,134</b>	<b>100%</b>

## Rezultati prethodne godine

Finansijski podaci za godinu završenu 31. decembra 2014. godine dati su u tabeli koja sledi:

Usluga	Prihod RSD 000	Udeo
Prihodi od revizije finansijskih izveštaja	394,551	40%
Prihodi od revizije društava koja nisu javna	365,202	37%
Prihodi od revizije javnih društava	29,349	3%
Prihodi od konsultantskih usluga (usluge poreskog savetovanja i druge usluge koje nisu povezane sa revizijom)	602,143	60%
Prihodi od konsultantskih usluga društava koja nisu javna	556,129	56%
Prihodi od konsultantskih usluga kod javnih društava	46,014	5%
<b>Ukupno</b>	<b>996,694</b>	<b>100%</b>



## Osnova za naknade partnerima

Kvalitet predstavlja okosnicu naše poslovne strategije i ključni je element pri utvrđivanju našeg sistema upravljanja učinkom. Partneri i drugi zaposleni u EY Srbiji, kao i licencirani ovlašćeni revizori koji nisu na pozicijama partnera, ocenjuju se i dobijaju naknade na osnovu kriterijuma koji uključuju određene indikatore kvaliteta i upravljanja rizicima.

Proces Globalno upravljanje učinkom partnera (GPPM) je globalni proces ocenjivanja svih partnera u kompanijama u okviru EY Grupe širom sveta koji se primenjuje i u EY Srbija. GPPM je stalni ciklični proces koji podrazumeva postavljanje ciljeva, plan ličnog razvoja, kontrolu kvaliteta učinka, te priznanja i nagrade. Takođe to je osnova procesa ocenjivanja koji dokumentuje ciljeve i učinke naših partnera. Partnerovi ciljevi moraju reflektovati različite globalne prioritete, od kojih je jedan kvalitet.

Zabranjujemo ocenjivanje i davanje nagrade odgovornim partnerima za reviziju i ostalim ključnim partnerima na revizijskom angažmanu zasnovane na prodaji nerevizijjskih usluga njihovim revizijskim klijentima. Ovo učvršćuje profesionalnu obavezu naših partnera za očuvanjem naše nezavisnost i objektivnosti.

Razvili smo posebne kriterijume za ocenu kvaliteta i upravljanja rizicima koji uzimaju u obzir sledeće:

- ▶ Tehničku veštinu
- ▶ Naše vrednosti kroz ponašanje i odnose
- ▶ Demonstriranje znanja i liderstva u kvalitetu i upravljanju rizicima
- ▶ Usaglašenost sa politikama i procedurama
- ▶ Usaglašenost sa zakonima, propisima i profesionalnim dužnostima
- ▶ Doprinos zaštiti i unapređenju EY brenda

Naša filozofija naknada za partnere zahteva diferencirane nagrade na osnovu nivoa učinka partnera, a u skladu sa ocenom u GPPM procesu. Ocenjivanje se vrši na godišnjem nivou polazeći od pruženog kvaliteta usluga, na osnovu liderstva, operativnih veština i mogućnosti širenja na tržištu.

**Poslujemo u sistemu gde se zahteva da godišnja ocena učinka partnera bude usklađena sa ocenom kvaliteta njegovog rada.**

Kako bi se utvrdile tržišne vrijednosti za različite veštine i uloge, te kako bi se izvršni pojedinci privukli i zadržali, sledeći faktori se takođe uzimaju u obzir prilikom izračunavanja ukupne nagrade:

- ▶ Iskustvo
- ▶ Uloga i odgovornost
- ▶ Dugoročni potencijal
- ▶ Mobilnost

Slučajevi nepridržavanja standarda kvaliteta rezultiraju kaznama, koje mogu uključivati promenu naknade, dodatnu edukaciju, dodatni nadzor ili promenu pozicije. Ponavljanje nepridržavanja ili pojedinačno teško nepridržavanje standarda kvaliteta može dovesti i do isključivanja iz EY-a.

Prema najboljem saznanju i uverenju društva Ernst & Young d.o.o. Beograd, informacije sadržane u ovom izveštaju su tačne i u skladu sa zahtevima člana 54 Zakona o tržištu kapitala (Službeni glasnik Republike Srbije broj 31/2011), člana 20 Zakona o reviziji (Službeni Glasnik Republike Srbije broj 62/2013) i člana 5 Pravilnika o uslovima obavljanja revizije finansijskih izveštaja javnih društava (Službeni glasnik Republike Srbije broj 114/2013).

Beograd, 10. mart 2016. godine

---

Olivera Andrijašević

Direktor

Za Ernst & Young d.o.o. Beograd



## Prilog: Društva od javnog interesa koja su klijenti EY-a Srbija

U skladu sa članom 2, paragraf 20 Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik Republike Srbije 62/2013), javna društva uključuju velika pravna lica kao što je to definisano računovodstvenom regulativom, javna društva kao što je definisano Zakonom o tržištu kapitala kao i sva pravna lica koja Vlada proglasi društvima od javnog interesa.

U finansijskog godini završenoj na dan 31. decembra 2015. godine, društvo Ernst & Young d.o.o. Beograd nije vršilo reviziju javnih društava. U ovom periodu, EY Srbija je pružala konsultantske usluge sledećim javnim društvima:

Naftna Industrija Srbije a.d. Novi Sad
AIK Banka a.d. Niš
British American Tobacco a.d. Vranje
Industrija precizne mehanike a.d. Beograd
Komercijalna banka a.d. Beograd
Messer Tehnogas a.d. Beograd

Za finansijsku godinu završenu na dan 31. decembra 2014. godine, društvo Ernst & Young d.o.o. Beograd je izvršilo reviziju sledećih javnih društava i sa njima povezanih lica:

<b>Societe Generale Bank a.d. Beograd</b>
<b>Erste Bank a.d. Novi Sad i povezana pravna lica:</b>
-S Leasing d.o.o. Beograd
-S Rent d.o.o. Beograd
<b>Holcim Agregati a.d. Popovac i povezano pravno lice:</b>
-Holcim (Srbija) d.o.o. Popovac
<b>Tigar a.d. Pirot i povezana pravna lica:</b>
-Slobodna Zona Pirot a.d.
-Tigar tehnička guma d.o.o. Pirot
-Tigar Obuća d.o.o. Pirot

U ovom periodu EY Srbija je pružila konsultantske usluge sledećim javnim društvima:

Naftna Industrija Srbije a.d. Novi Sad
AIK Banka a.d. Niš
British American Tobacco a.d. Vranje
Neoplanta a.d.
Javna skladišta Subotica a.d.
Čačanska Banka a.d. Čačak

Tokom prethodne poslovne godine, društvo Ernst & Young d.o.o. Beograd je izvršilo reviziju kod sledećih velikih pravnih lica:

1	CA leasing Srbija d.o.o. Beograd
2	COOPER TIRE & RUBBER COMPANY SERBIA d.o.o.
3	Credit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad
4	Generali Osiguranje Srbija a.d.o. Beograd (prethodni naziv: Delta Generali Osiguranje)
5	Generali Reosiguranje Srbija a.d.o. Beograd (prethodni naziv: Delta Generali Reosiguranje)
6	Eaton Electric d.o.o. Sremska Mitrovica
7	FIAT AUTOMOBILI SRBIJA d.o.o. Kragujevac
8	Fiorano d.o.o. Sombor
9	Hemofarm a.d. Vršac
10	Hemofarm d.o.o. Šabac
11	MOL Serbia d.o.o. Beograd (prethodni naziv: Intermol d.o.o. Beograd)
12	Telenor banka a.d. Beograd (prethodni naziv: KBC banka a.d.)
13	Koteks Viscofan d.o.o. Novi Sad
14	Lafarge Beočinska Fabrika Cementa d.o.o. Beočin
15	Leoni wiring Systems Southeast d.o.o. Prokuplje
16	NLB banka a.d. Beograd
17	NLB leasing d.o.o. Beograd
18	OMV Srbija d.o.o. Beograd
19	Petrol d.o.o. Beograd
20	Petrobart d.o.o. Beograd
21	Phoenix Pharma d.o.o. Beograd
22	Ringier Axel Springer d.o.o. Beograd
23	Sava osiguranje a.d.o. Beograd
24	Sava životno osiguranje a.d.o. Beograd
25	Sberbank Srbija a.d. Beograd
26	Schneider Electric DMS d.o.o. Novi Sad
27	Shinwon d.o.o. Rača
28	Siemens d.o.o. Beograd
29	Somboled d.o.o. Sombor
30	STO POSTO d.o.o. Beograd
31	Telenor d.o.o. Beograd
32	Tetra Pak Production d.o.o. Beograd
33	TF Kable Fabrika Kablova d.o.o. Zaječar
34	Titan Cementara Kosjerić d.o.o. Kosjerić
35	Triglav Osiguranje a.d.o. Beograd
36	Valy d.o.o. Valjevo
37	Yura Corporation d.o.o. Rača

**EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory**

**About EY**

EY is a global leader in assurance, tax, transaction and advisory services. The insights and quality services we deliver help build trust and confidence in the capital markets and in economies the world over. We develop outstanding leaders who team to deliver on our promises to all of our stakeholders. In so doing, we play a critical role in building a better working world for our people, for our clients and for our communities.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. For more information about our organization, please visit [ey.com](http://ey.com).

Ernst & Young d.o.o. Beograd  
Španskih boraca 3, 11070 Belgrade, Serbia.

© 2015 Ernst & Young d.o.o. Beograd

All Rights Reserved.

BMC Agency  
BACS 1002605

ED None

This material has been prepared for general informational purposes only and is not intended to be relied upon as accounting, tax, or other professional advice. Please refer to your advisors for specific advice.

**[ey.com](http://ey.com)**